

+ Merna og Alan

To kristne irakere, som FUJ ikke har kørt sag for, men rådgivet og er rigtig gode venner med – og vi har fået stor hjælp fra dem i form af tolkning og medvirken i diverse sammenhænge. Begge har fået asyl som følge af en ændret praksis overfor kristne irakere, hvor Danmark nu i højere grad anerkender at de har et beskyttelsesbehov.

Merna på 20 år og hendes mor og to søskende fik endelig asyl efter syv år i Danmark, og inden da fire år i Thailand under kummerlige forhold. Hendes far var faldet i unåde hos Saddam Hussein og havde netop fået familien i sikkerhed i Nordirak inden den planlagte flugt til USA, da han selv blev henrettet. Man kan se et kort interview med Merna optaget af BBC under deres besøg i Sandholm sidste år på FUJs hjemmeside, og Politiken var med familien, da de endelig fik asyl i Flygtningenævnet og bragte en gribende helsides-artikel.

Alan Pary er 30 år, kaldæer og digter fra Nordirak. Han fik udgivet en samling kærlighedsdigte på arabisk og læste dem op ved et arrangement. Efterfølgende blev hans fars butik brændt ned, han blev fanget og tortureret og han modtog direkte dødstrusler fra en islamistisk gruppe. Kun 20 år gammel måtte han flygte til Danmark – med udsigt til 10 af sine bedste år i ulidelig venten i Sandholm. Hans liv blev omsat til et teaterstykke på Sorte Hest, som fik bragende gode anmeldelser, og Information bragte et helt opslag om ham efterfølgende. Da hans sag langt om længe blev genoptaget, var forfatteren til teaterstykket, Michala fra FUJ, journalisten fra Information og formanden for Dansk PEN (der har indstillet ham til friby-forfatter) alle til stede i Flygtningenævnets venteværelse – og faldt ham stortudende om halsen, da det efter ulidelig venten blev et "ja"!

Man ved ikke, om man skal le eller græde: vi er glade for, at de endelig kan begynde på et rigtigt liv i sikkerhed i Danmark, hvor de hører til – taler flydende dansk og har masser af danske venner. På den anden side er det uendeligt trist, at de begge har spildt så mange vigtige år af deres liv i en trøstesløs, stillestående lejrtilværelse. At de ikke har fået den uddannelse og den kæreste, de skulle have haft for længst. At de for evigt vil være mærket af den alt for lange ventetid i uvished og angst.

Sandholm. Foto: Signe Falck Diederichs

Nyhedsbrev nr. 36 • februar 2009 Komitéen Flygtninge Under Jorden

FLYGTNINGE UNDER JORDEN

ISSN: 1604-8385

Støt vores arbejde:

Giro nr. 456 3719

Netbank: 1551-4563719

www.flygtningeunderjorden.dk
kontakt@flygtningeunderjorden.dk

INDHOLD:

FUJ siden sidst:

Arbejdet i FUJ	2
Apostelkirken: Mens vi venter...	2
Luk lejren	2
Konventioner under pres	2
Høring om menneskehandel	3
Samråd om LIBEs kritik	3
Asyl Dialog Tank	3
Klistermærke-aktion	3
Folder til nyankomne	4
Al-Jazeera besøger Danmark	4
Anstændighedsdemo	4
Bedsteforældre for Asyl-bog	4

Danmark:

Tålt Ophold	5
Bliv repræsentant for en UMI!	5
Danmark returnerer asylansøgere til Grækenland	5

Udvalgte FUJ-sager:

Elena og Mehmet.	6
Nadine	6
Jamal	7
+ Alan & Merna	8

FUJ SIDEN SIDST:

Arbejdet i FUJ

Siden sidste nyhedsbrev har vi fået en håndfuld nye aktive, hvoraf især Marc er særdeles aktiv og har sat skub i en masse nye idéer og projekter, bl.a. klistermærkerne og kaffesalget. Vi har også fået et par nye læger tilknyttet, da to af vores "gamle" p.t. arbejder i udlandet. Det er skønt med nye kræfter, men vi kan stadig bruge flere – ikke mindst dem, der har en lille jurist i maven og gerne vil arbejde med selve sagerne!

Hjemmesiden har fået flere nye menu-punkter: Case stories, Om konventionerne og Bibliotek. Desuden er vi igang med at lave et nyhedsmodul, så man kan finde aktuelle nyheder og kommentarer på forsiden. Gå ind og læs de nye tekster!

Apostelkirken, Vesterbro

"Mens vi venter..." var en festival afholdt for de afviste irakiske asylansøgere d. 18. august, arrangeret af Michael Svennevig fra Dansk Forfatterforening. Forfattere, digtere, skuespillere og musikere af både dansk og udenlandsk herkomst bidrog omkring det at være flygtning, være i eksil, flytte til en ny kultur... Michala fra FUJ holdt et oplæg omkring den mentalitet, der ligger bag den fremmedfjendske asylpolitik – hvad er det for en sygdom, og er vi alle smittede?

Luk Lejren

En gruppe unge, bl.a. med baggrund i Asylret, Stop Udvisninger og Ungdomshuset, planlagde en storstilet aktion i Sandholm 25. oktober, hvor de ville rive hegnet ned. FUJ blev opfordret til at deltage og skrive indlæg i aktionens avis. Efter intern diskussion blev vi enige om at takke nej – for det første kunne vi ikke helt tilslutte os parolerne om at Sandholm er en slags fængsel og Røde Kors er racistiske, for det andet mente vi at aktionens form og sigte kunne skade kampen for en bedre asylpolitik i den brede befolkning. Tre af os deltog dog i den almindelige demonstration, og heldigvis gjorde den massive tilstedeværelse af bedsteforældre og bedsteborgere det samlede indtryk mere fredeligt. 43 af de sortklædte aktivister blev dog arresteret og vi fik alle store mængder af tåregas i hovedet fra det fuldstændig ekstreme opbud af politi omkring lejren.

Konventioner under pres

Fire organisationer: Amnesty International, FN-forbundet, Red Barnet og Dansk Flygtningehjælp havde arrangeret en konference på Christiansborg 24. oktober. Tre af FUJs aktive deltog. Der var mange spændende oplæg, også fra udlandet, og alle var enige om, at Danmark ikke bare bevæger sig på grænsen men direkte overtræder adskillige konventioner, når det gælder asylansøgere, børn, udvisninger og familiesammenføringskrav. Desværre er der jo ingen konsekvenser af disse overtrædelser, og der kom ikke rigtig nogen bud på, hvad man skal gøre for at ændre tingene.

Høring om menneskehandel

FUJ deltog også i en høring om trafficking indkaldt af Folketingets Retsudvalg, med oplæg fra politiet, Røde Kors og tre journalister (BT og DR). Politiet var begejstrede over deres egen indsats og ønskede sig ikke engang flere penge. Dette stod dog i skarp kontrast til de andre panelmedlemmer. De journalister, der havde arbejdet med området, oplevede at bagmændene har fuldstændig frit spil og var frustrerede over, at kvinderne ikke har mulighed for at få asyl. Røde Kors fortalte lidt resigneret, at antallet af uledsagede mindreårige, der forsvinder fra Gribskov stadig er ca. 70% og at ingen rigtig ved, hvor de bliver af eller hvor mange der er udsat for trafficking.

Åbent Samråd med Birthe Rønn Hornbech om LIBE-rapporten

23. oktober havde EL og Radikale indkaldt ministeren til åbent samråd for at svare på den skarpe kritik af den danske asylpolitik, som LIBEs endelige rapport indeholdt (læs rapporten på vores hjemmeside). Da rapporten udkom, gjorde FUJ sammen med SOS Mod Racisme en stor indsats for at få opmærksomhed i medierne omkring den, og med lidt forsinkelse lykkedes det over al forventning, bl.a. på forsiden af Politiken. Rapporten kritiserer bl.a. at systemet tillader asylansøgere at opholde sig så mange år i landet i uvished. Man mener det er uanstændigt, at Danmark forsøger at presse folk til frivilligt at rejse hjem til lande, som international lovgivning forhindrer os i at sende dem tilbage til med tvang. Og man opfordrer direkte til at genoptage alle irakernes sager med henblik på en form for opholdstilladelse. Som svar på disse spørgsmål udtalte Hornbech i sin mest arrogante stil, at hun slet ikke kunne tage rapporten alvorligt eftersom den var udfærdiget af politikere og ikke eksperter, og at de åbenbart havde en anden politisk holdning end flertallet i det danske folketing. Og så gentog hun som sædvanlig, at problemet skyldes, at de afviste ikke respekterer afgørelsen og rejser hjem.

Asyl Dialog Tank (ADT) – Trampoline House

Natasha og Michala fra FUJ blev indbudt til at deltage som oplægsholder og tovholder i et projekt, som er arrangeret af en gruppe kunstnere og studerende på Det Kgl. Danske Kunstakademi. Målet er, at en gruppe studerende, arkitekter, journalister, kunstnere sammen med en gruppe asylansøgere som de virkelige eksperter vil forsøge at afdække problemer og løsningsmodeller i asylsystemet, dokumenteret løbende på video. Første del forløb over 3 uger af januar i Kongelunden, næste del 3 uger af februar i Sandholm. Under første del udklækkedes idéen om et brugerstyret kulturhus for asylansøgere og frivillige danskere. Projektet munder ud i en test af denne idé i "Q", Kunstakademiets udstillingssted i Peder Skramsgade fra d. 5. til d. 15. marts – læs mere på FUJs hjemmeside.

Klistermærke-aktion

FUJ designede og fik trykt 5.000 runde klistermærker med teksten "*Refugees Welcome – bring your families*". Forsiden på vores hjemmeside blev også ændret til en kampagnetekst og en gengivelse af samme motiv. På mystisk vis blev en stor del af dem sat op på de mest befærdede steder i København i løbet af en enkelt nat. Vi fik rigtig mange positive tilbagemeldinger, bl.a. mange der gerne ville have en portion tilsendt. Og Po-

litikens iBYEN-blog lagde et billede op af mærket, med link til hjemmesiden og debat for & imod. Desværre lagde Københavns Kommunes renholdningsafdeling også mærke til dem og krævede erstatning eller nedtagning – efter lidt venskabelig dialog lykkedes det Marc at indgå en aftale om at vi fjernede dem i turistområderne af Indre By. Hvis du gerne vil have nogle stykker tilsendt, kan du skrive en mail til os og indbetale lidt ekstra næste gang.

Folder til nyankomne asylansøgere

Under vores arbejde med sagsbehandling er det blevet tydeligt, at mange asylansøgere bliver afvist fordi der opstår fejl og misforståelser, og fordi de ikke kender proceduren og deres egne rettigheder. Asylansøgeren stoler ikke på myndighederne og tilbageholder vigtige oplysninger af frygt eller skam, tolken er dårlig og oversætter forkert eller tendensiøst, man bliver nervøs under interviewet og blander datoer sammen. Alt dette forsøger vi at rette op på ved at fremstille en folder, som oplyser om alt dette, og som asylansøgeren får udleveret straks efter ankomsten – forhåbentlig af Røde Kors, ellers gennem andre asylansøgere. Teksten er udarbejdet af FUJ i samarbejde med Foreningen af Udlændingeretsadvokater og en gruppe asylansøgere fra New Times, og den er også underskrevet af Amnesty Nu og Landsforeningen Danske Flygtningevenner. Folderen vil blive oversat til ti sprog og vil blive lagt op på FUJs hjemmeside.

Al-Jazeera på besøg

FUJ og en af vores "underjordiske" blev interviewet af en journalist fra den engelske udgave af Al-Jazeera og hans kamerahold, som besøgte Danmark en uge i februar. Hovedfokus er på asylpolitikken, og udover os talte de med et antal asylansøgere og diverse politikere fra begge sider. De lavede også indslag om bandekriminalitet og problemer med integrationen i Danmark. Se klippet på vores hjemmeside, når det er klar.

Anstændighedsdemo 10. januar

8.000 mennesker gik i et smukt fakkeltog fra Christiansborg til Rådhuspladsen for at protestere mod undergravningen af retssikkerheden, den uanstændige politik der føres overfor asylansøgere, udvisninger af indvandrere, politikere der blander sig i domstolens afgørelser og som den seneste dråbe: Tuneserloven. Der var taler af Kirsten Thorup, Stig Dalager og oplæsning af Jesper Christensen. FUJ solgte kaffe, the og saft fra en cykeltaxi med vores logo på flotte skilte – det var en stor succes, næsten alle købte desuden en række Refugees Welcome-klistermærker og mange gav et ekstra bidrag!

Bog fra Bedsteforældre for Asyl

En gruppe af "bedsterne" har fostret idéen om en bog, der samler en række personlige beretninger fra asylansøgere, kombineret med et par faglige kapitler og en række faktabokse. Beretningerne er indsamlet/fortalt af en række kontaktpersoner i lejrene og anonymiseret. Selvom hun ikke er bedstemor endnu, er Michala fra FUJ blevet inviteret med i redaktionsgruppen, og har bidraget med et kapitel om diskrimination af flygtninge, et antal asyl-beretninger samt størstedelen af faktaboksene. Der er hentet en redaktør ind udefra og indsamlet en del fondsmidler, og vi regner med at udgive bogen til foråret. Den har endnu ikke fået en titel.

DANMARK

Tålt Ophold – "tuneserloven"

Hele efteråret diskuterede alle medier næsten dagligt en stramning af loven for personer på Tålt Ophold, som endte med at blive hastet igennem og vedtaget trods alle advarsler. Det handler p.t. kun om 18 personer, som er sat på Tålt Ophold af vidt forskellige årsager: handlinger foretaget i hjemlandet, udvisningsdomme pga. kriminalitet i Danmark og udvisninger pga. mistanke om terrorvirksomhed uden domsafsigelse. I forvejen var livet på Tålt Ophold nøjagtig ligeså umenneskeligt som at være afvist asylansøger, men nu skulle deres tilværelse gøres "så utålelig som muligt", citat Rønn Hornbech. I forvejen havde de ugentlig meldepligt hos politiet, måtte ikke arbejde eller modtage ydelser eller studere. Det eneste, man derfor kunne finde på, var at tvinge dem til at opholde sig i Sandholm – og dermed forhindre dem i at have et familieliv. Rent praktisk viste det sig dog svært at håndhæve, eftersom Røde Kors sagde klart nej til at holde dem under opsyn. De har nu daglig meldepligt til politiet i Sandholm, men kan søge om at tage på weekend hos deres familie hver anden uge.

Bliv repræsentant for en uledsaget mindreårig! (UMI)

Antallet af unge under 18, som ankommer alene og søger asyl i Norden er voldsomt stigende – i de første ni måneder af 2008 er der kommet 198 til Danmark, mod 67 i samme periode sidste år. Der er næsten udelukkende tale om drenge mellem 15 og 17 år fra Irak og Afghanistan. De er ofte meget ensomme og savner deres familie og hjemland, derfor er der etableret en frivillig repræsentant-ordning hos Røde Kors. Der er stor mangel på repræsentanter, så vi i FUJ vil opfordre alle, der har tid og mulighed for det til at henvende sig til Anne Sander på tlf. 35278556 / asa@redcross.dk. Det kræver blot, at man har ren straffeattest, gennemgår et kort infokursus, er fleksibel og mobil med henblik på at mødes med den unge både socialt og til ca. 4 officielle møder.

Danmark returnerer asylansøgere til Grækenland

Danmark har via Dublin-aftalen fra juli 2008 frem til 12. januar 2009 udsendt 6 personer til Grækenland og 25 personer afventer udsendelse eller er forsvundet. Dette er en direkte overtrædelse af Flygtningekonventionens forbud mod "refoulement" idet Grækenland på ingen måde kan siges at give dem en reel asylvurdering, og de risikerer således at blive sendt retur til tortur og forfølgelse. Både FN's flygtningeorganisation UNHCR, den europæiske flygtningeorganisation ECRE, Amnesty International og EU-Parlamentet fraråder på det kraftigste enhver returnering til Grækenland under de nuværende forhold. Den skriftlige aftale, som indgås mellem Grækenland og Danmark er ikke meget værd.

De fleste asylansøgere må leve på gaden, i parker eller i tomme bygninger. Der er kun 924 pladser på de græske asylcentre, og alene sidste år søgte 25.000 mennesker asyl i Grækenland. Asylansøgerne får ingen offentlig understøttelse. Athens centrale asylkontor har kun åbent om søndagen. Hver uge står omkring 1.000 mennesker allerede fra om lørdagen i kø, men kun ca. 300 når frem til skranken. I en periode på fem uger i september og oktober i år var asylkontoret helt lukket. Det førte til at der en søndag i oktober stod 3.000 asylansøgere i kø. Der opstod uroligheder, der førte til at en pakistansk asylansøger blev dræbt.

UDVALGTE FUJ-SAGER:

Elena og Mehmet

Elena og Mehmet henvendte sig til FUJ for flere år siden, dengang var der ikke noget, vi kunne gøre for dem. Men nu burde Metock-dommen og Danmarks tilsagn om at følge EU-reglerne have ændret deres situation.

De mødte hinanden for 9 år siden i et asylcenter – Elena var kommet fra Litauen med sin søn og sin mand, Mehmet alene fra den kurdiske del af Tyrkiet. To år senere mødtes de igen, i mellemtiden havde Mehmet fået afslag på asyl og var i Sverige under jorden, Elena havde fået opholdstilladelse men hendes mand havde begået selvmord.

De to blev langsomt forelskede, og Mehmet flyttede ind hos Elena og hendes søn, sammen fik de også en søn. Elena er nu som litauer EU-borger og har fast arbejde i Danmark, men Mehmet lever fortsat under jorden. En uholdbar situation, hvor børnehaven, naboer, venner, sygdom, trafikulykker osv. hele tiden fremkalder angsten for afsløring. Og hvor Elena er eneforsørger og både skal hente og bringe den lille søn i børnehaven. Hvad sker der fx hvis hun bliver syg?

EU-reglerne og Metock-dommen siger, at de har ret til familiesammenføring i Danmark: hun er EU-borger og arbejder og bor i et andet EU-land, de har haft et reelt familieliv i flere år (selvom det var ulovligt), og det har ingen betydning at han ingen opholdstilladelse har i EU.

Hvad er så problemet? Jo, hvis de udfylder papirerne og fremlægger beviser for, at han har boet hos hende i 5 år, fortæller de samtidig myndighederne, at han opholder sig her ulovligt, og han risikerer at blive hentet af politiet og sendt tilbage til Tyrkiet med et indrejseforbud. Samtidig risikerer hun at blive straffet for at have huset en illegal indvandrer bevidst. Den risiko tør de ikke løbe, fordi Mehmet er bange for at blive sendt tilbage til Tyrkiet, hvor han har undslået sig værnepligt og hans familie er politisk forfulgt.

FUJ har spurgt en juraprofessor, som mener, at parret opfylder kriterierne. Vi har spurgt direktøren for Udlændingesservice personligt, hvad der vil ske – han kan ikke sige det sikkert. Han giver os ret i, at Mehmet som udgangspunkt burde have processuelt ophold under sagsbehandlingen, men samtidig har Udlændingesservice pligt til at underrette politiet, og derfor kan han ikke udelukke, at han vil blive fængslet og Elena retsforfulgt. Vores erfaring er, at så snart politiet får nys om en person under jorden, bliver vedkommende hentet og sat i fængsel. Vi har fået stillet et udvalgs spørgsmål til ministeren, som ikke ville tage stilling konkret. Derfor er sagen sat i bero indtil videre, fordi Mehmet ikke tør løbe risikoen – Mehmet har et retskrav, som ikke kan anvendes i praksis.

Nadine

Nadine er palæstinenser født i Libanon men kom til DK i 1990 med sin mor, og de fik asyl da hun var 14 år gammel. På trods af morens advarsler tog hun på feriebesøg hos sin far i Libanon. Han var netop blevet løsladt efter 6 år i fængsel og ringede og fortalte at han savnede hende. Desuden sagde han, at hendes bedstemor var syg og måske ville dø – hvilket viste sig at være løgn. Da hun ankom, rev han hendes pas i stykker og forhindrede hende i at forlade huset flere år fremover, i en periode var hun endog låst inde på sit værelse. Hun var meget bange for ham.

Hun henvendte sig på den danske ambassade og prøvede at komme hjem, men de mente ikke, de kunne hjælpe hende. Samme besked fik moren, som henvendte sig til en advokat i Danmark i forsøg på at få hende hentet hjem.

Hun blev kæreste med en soldat, som viste sig at være sat til at hente oplysninger gennem hende. Hun blev på et tidspunkt bortført og mishandlet af en efterretningstjeneste under mistanke om at have videregivet oplysninger, men efterladt på en strand i medtaget tilstand efter 9 dage. Efter dette tog hun hen til sin onkel og så ikke sin far igen. Hun har ikke haft kontakt med ham siden. I en periode boede hun sammen med kæresten i en anden by – hvilket faren ville blive meget vred over, hvis han fandt ud af det.

Nadine slap ud af landet ved at anvende en anden danskers navn under evakueringen af danskere under angrebene og kom til Danmark på et midlertidigt rejsedokument. Men så let kunne hun ikke vende tilbage til sit liv i Danmark – myndighederne inddrog hendes opholdstilladelse i en såkaldt "bortfaldssag" fordi hun havde været ude af landet i mere end 12 måneder, og man vurderede i Flygtningenævnet at opholdet havde været frivilligt.

FUJ har indsendt ansøgning om genoptagelse af hendes sag med henvisning til manglende argumentation for "frivilligheden" og desuden nye oplysninger i form af en retsindkaldelse med en anklage om et påstået voldeligt overfald, som hun har modtaget via et familiemedlem efter ankomsten til Danmark. Efter vores opfattelse risikerer hun ved tilbagesendelse forfølgelse både fra de libanesiske myndigheder pga. den falske anklage og fra sin far pga. muslimsk tradition for æresdrab.

Jamal

Jamal er tamil fra Sri Lanka, og blev gift i hjemlandet for 5 år siden med en ung kvinde, der har boet i Danmark siden hun var barn. De havde egentlig tænkt at blive boende i Sri Lanka og fik et barn sammen, men Jamal blev anklaget for at have kontakt med De Tamilske Tigre. Han blev fængslet tre gange og udsat for kraftig vold, trusler og krav om bestikkelse, og efter den sidste løsladelse besluttede han at flygte. Hans hustru var allerede rejst tilbage til Danmark efter den første anholdelse. Han arbejdede i sin fars firma og tjente godt, derfor lykkedes det ham at skrabe de 100.000,- kr. sammen til at komme til Danmark under falsk navn via en agent.

Flygtningenævnet troede sådan set på hans forklaring, hvilket ofte ikke er tilfældet, men alligevel vurderede de, at hans konflikter hovedsagelig handlede om en enkelt politimand, som havde forfulgt ham, og derfor anså man problemet for lokalt og ikke som asylgrund.

I FUJ mener vi ikke, man i et land som Sri Lanka kan vide sig sikker noget sted, hvis man er forfulgt af det lokale politi, endda i hovedstaden. Og det er yderst veldokumenteret, at tamiler som er under anklage for at have forbindelse til Tigrene er i overhængende risiko for tortur, forsvindinger og henrettelse. Vi er således ikke enige i Nævnets afgørelse, og udover dette vurderer UNHCR at ingen tamiler må deporteres til Sri Lanka i øjeblikket – Danmark har alligevel forsøgt at gennemføre dette 4 gange i 2008, forhindret i sidste øjeblik af Rule 39-afgørelser fra Den Europæiske Menneskeretsdomstol. Jamal lever nu under jorden pga. risikoen for tilbagesendelse, men har måske på længere sigt mulighed for at få familiesammenføring efter EU-reglerne, når hans kone forhåbentlig snart bliver dansk statsborger.